

Folketingets § 71-tilsyn

Dato: 18-01-2019
Enhed: JURPSYK
Sagsbeh.: DEPNFF
Sagsnr.: 1810135
Dok. nr.: 770149

Folketingets § 71-tilsyn har den 4. december 2018 stillet følgende spørgsmål nr. 5 (Alm. del) til sundhedsministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 5:

”Vil ministeren i forlængelse af ministerens svar på § 71-tilsynet alm. del – spørgsmål 55 (2017-2018) oplyse belægningsprocenten pr. kvartal i de sidste fem år for Sikringsafdelingen?”

Svar:

. / . Der er indhentet bidrag fra Sundhedsdatastyrelsen til besvarelse af spørgsmålet. Der henvises til vedlagte bilag for belægningsgraden for efterspurgte afdeling.

Som det fremgår af bilaget, er belægningsgraden i hele perioden aldrig større end 100. Det betyder, at der i perioden ikke er flere patienter end disponible senge. I den forbindelse bemærkes det, at der på Sikringsafdelingen ikke kan indlægges flere patienter, end der er disponible sengepladser. Såfremt der er flere patienter end disponible sengepladser, vil patienterne som udgangspunkt blive indlagt på andre retspsykiatriske afdelinger eller blive placeret på venteliste, indtil der er en disponibel plads. Derudover er belægningsgraden i 52 ud af 57 måneder på 100. Det betyder, at der i perioden er 52 ud af 57 måneder, hvor der er lige mange patienter og disponible sengepladser under optællingen kl. 23 hver dag.

Med venlig hilsen

Ellen Trane Nørby / Nina Fjord Fromberg

Bidrag til besvarelse af §71 alm. del – spm. 5 af 4. december 2018

Spørgsmål 5

Vil ministeren i forlængelse af ministerens svar på § 71-tilsynet alm. del - spørgsmål 55 (2017-18) oplyse belægningsprocenten pr. kvartal i de sidste fem år for Sikringsafdelingen?

Bidrag til svar:

Sundhedsdatastyrelsen offentliggør løbende månedlige belægningsgrader (belægningsprocenter) på eSundhed.dk, se <http://esundhed.dk/sundhedsaktivitet/SOB/Sider/SOB.aspx>. Tallene bliver opdateret en gang i kvartalet.

Tabel 1 viser belægningsgraden på Sikringsafdelingen i Region Sjælland i perioden januar 2014-september 2018.

Belægningsgraden måler antal patienter pr. disponibel seng på en given sygehusafdeling kl. 23.00. Belægningsgraden opgøres som et indeks. Dvs. en indeksværdi på 100 angiver, at der er lige mange patienter og disponible senge kl. 23.00. En indeksværdi på f.eks. 102 angiver, at der er 2 pct. flere patienter end disponible senge, og en indeksværdi på 98 angiver, at der 2 pct. færre patienter end disponible senge.

Der henvises til følgende dokument for nærmere information om beregninger mv.:
<http://esundhed.dk/sundhedsaktivitet/SOB/Documents/Dokumentation%20af%20data%20for%20bel%C3%A6gning.pdf>

Tabel 1. Belægningsgrad på Sikringsafdelingen i Region Sjælland, januar 2014-sep-tember 2018

Jan 2014	100
Feb 2014	100
Mar 2014	100
Apr 2014	100
Maj 2014	100
Jun 2014	100
Jul 2014	100
Aug 2014	100
Sep 2014	100
Okt 2014	100
Nov 2014	100
Dec 2014	100
Jan 2015	100
Feb 2015	100
Mar 2015	100
Apr 2015	100
Maj 2015	100
Jun 2015	100
Jul 2015	100
Aug 2015	100
Sep 2015	100
Okt 2015	100
Nov 2015	100
Dec 2015	100
Jan 2016	100
Feb 2016	100
Mar 2016	100
Apr 2016	100
Maj 2016	100
Jun 2016	100
Jul 2016	99
Aug 2016	100
Sep 2016	100
Okt 2016	100
Nov 2016	100
Dec 2016	100
Jan 2017	100
Feb 2017	98
Mar 2017	99
Apr 2017	97
Maj 2017	98
Jun 2017	100
Jul 2017	100

Tabel 1 (fortsat). Belægningsgrad på Sikringsafdelingen i Region Sjælland, januar 2014-september 2018

Aug 2017	100
Sep 2017	100
Okt 2017	100
Nov 2017	100
Dec 2017	100
Jan 2018	100
Feb 2018	100
Mar 2018	100
Apr 2018	100
Maj 2018	100
Jun 2018	100
Jul 2018	100
Aug 2018	100
Sep 2018	100

Kilde: Indberetning af sengepladser og belægning (SOB), Sundhedsdatastyrelsen.

Anm.: Belægningsgraden angiver forholdet mellem antallet af patienter og antallet af disponible sengepladser. Oplysninger om antallet af patienter samt antallet af normerede og disponible sengepladser opgøres dagligt kl. 23.00. Regionerne indberetter månedligt data fra hele regionen.

Folketingets § 71-tilsyn

Dato: 15-03-2019
Enhed: JURPSYK
Sagsbeh.: DEPNFF
Sagsnr.: 1901302
Dok. nr.: 852572

Folketingets § 71-tilsyn har den 29. januar 2019 stillet følgende spørgsmål 10 (alm. del) til sundhedsministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål 10:

"Vil ministeren oplyse udviklingen i antallet af personer på venteliste til en plads på Sikringsafdelingen de seneste 5 år?"

Svar:

Sundheds- og Ældreministeriet har anmodet Region Sjælland om bidrag til besvarelse af spørgsmålet. Region Sjælland har den 11. marts 2019 oplyste følgende, som jeg kan henvise til:

"/. "Psykiatrien Region Sjælland har med henblik på besvarelse af spørgsmålet udarbejdet den vedhæftede oversigt, der viser udviklingen i antallet af patienter, der har ventet på indlæggelse i Sikringsafdelingen i perioden 1. januar 2014 - 26. februar 2019.

Som det ses af oversigten, kan der konstateres en uensartet udvikling i antallet af ventende patienter, idet der i den omhandlede 5-års periode har været fra 0 til 5 ventende patienter.

Det er desuden vigtigt at bemærke, at det varierende antal ventende patienter også er udtryk for et flow i indlagte patienter i afdelingen, d.v.s. at det ikke er den/de samme patienter, der figurerer måned efter måned.

"/. Der vedlægges endvidere kopi af Danske Regioners redegørelse af 31. oktober 2018 til Sundheds- og Ældreministeriet. Redegørelsen var udarbejdet på baggrund af oplysninger fra Psykiatrien Region Sjælland, og dannede grundlag for besvarelse af en række spørgsmål fra Sundheds- og Ældreministeriet om ventende patienter til Sikringsafdelingen.

Psykiatrien Region Sjælland skal på denne baggrund, og i forhold til besvarelse af det nu foreliggende spørgsmål 10 fra Folketingets § 71-tilsyn, særligt fremhæve følgende:

- Patienterne i Sikringsafdelingen er indlagt i henhold til farlighedsdekret, på baggrund af en anbringelsesdom, med henblik på udarbejdelse af mentalobservationserklæring eller som varetægtssurrogatanbragte. Afgørelse om udskrivning fra afdelingen træffes derfor ikke af Psykiatrien Region Sjælland, men af den relevante myndighed, det vil sige domstolene eller Justitsministeriet.
- Forinden henvendelse til Justitsministeriet eller domstolene med anmodning om udskrivelse af en patient fra Sikringsafdelingen, har patienten typisk gennemgået et længere indlæggelsesforløb opdelt i faser. Det har således inden anmodning

om udskrivelse været muligt for afdelingens læge- og plejepersonale at følge patienten gennem en længere periode, hvor der løbende er foretaget vurderinger af resultatet af behandlings- og plejeindsatsen, ligesom bl.a. patientens farlighed løbende er blevet vurderet. Dermed er det også faglige vurderinger med betydelig tyngde, der ligger bag en anmodning om udskrivelse.

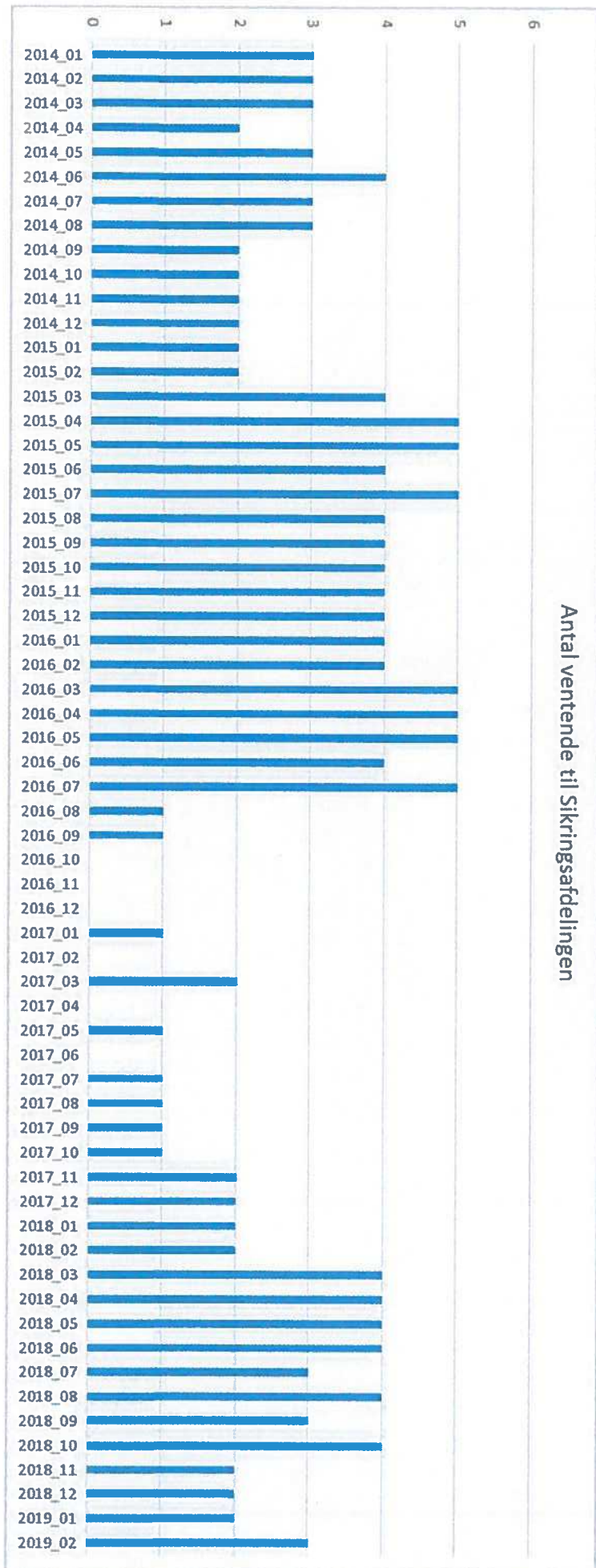
- Sikringsafdelingens anmodninger om udskrivelse efterkommes dog alligevel kun i varierende grad. Nogle gange afvises anmodningerne, hvorefter afdelingen efter nogen tid genfremsætter anmodningen, og ofte er sagsbehandling og/eller vurdering af anmodningerne lang tid undervejs. Disse forhold har naturligvis konsekvenser for patienternes indlæggelsestid, og dermed også for patienter, der evt. venter på indlæggelse i afdelingen.”

Region Sjællands oversigt over udviklingen af antallet af patienter, der har ventet på indlæggelse, og kopi af Danske Regioners redegørelse af 31. oktober 2018 til Sundheds- og Ældreministeriet er vedlagt besvarelsen.

Med venlig hilsen

Ellen Trane Nørby / Nina Fjord Fromberg

Udviklingen i antal patienter, der venter på indlæggelse i Sirkingsafdelingen, Slagelse. Februar 2019.

NOTAT

31-10-2018
EMN-2017-03444
1236790
Ida Agnete Dalsjö

Uddybning af bidrag til § 71-tilsynet alm. del spm. 19

Sundheds- og Ældreministeriet har den 2. oktober 2018 rettet henvendelse til Danske Regioner, med en anmodning om uddybning af Danske Regioners bidrag af 17. september 2018 til besvarelse af § 71-tilsynet alm. del spm. 19. ministeriet har anmodet om en tilbagemelding på følgende:

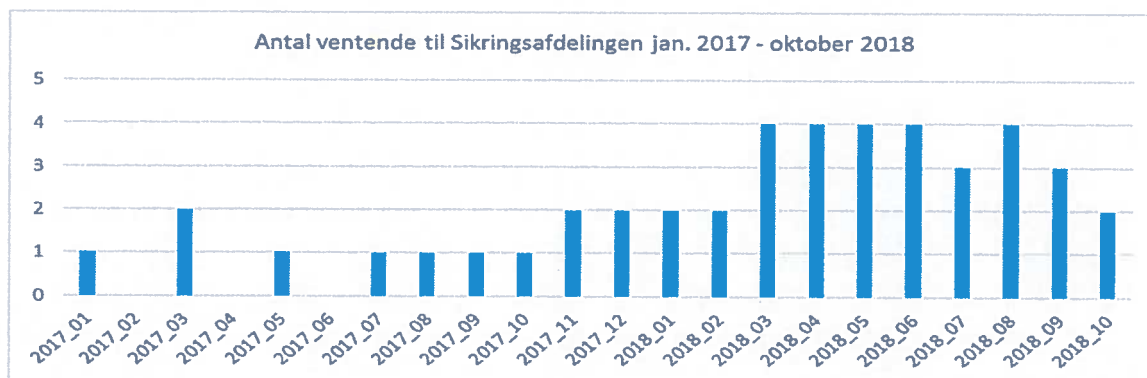
1. I forbindelse med bidrag til svar på § 71-tilsynet alm. del spm .19 (folketingsåret 2016-2017) oplyste I den 1. juni 2017, at det aktuelt var tilstrækkeligt med 30 sengepladser i Sikringsafdelingen. På hvilket tidspunkt fra juni 2017 til dags dato har I kunnet konkludere, at der "de seneste år har været konstant venteliste til Sikringen", som det fremgår af bidrag af 17. september 2018?
2. Det fremgik endvidere af jeres bidrag af 1. juni 2017, at I ville rette henvendelse til hhv. Sundheds- og Ældreministeriet og Justitsministeriet, hvis der viste sig behov for yderligere sikret kapacitet i psykiatrien. Vil I redegøre for årsagen til, at Sundheds- og Ældreministeriet ikke er blevet kontakt herom?
3. Hvor mange retspsykiatriske patienter står på venteliste?
4. Hvor længe står de retspsykiatriske patienter på venteliste?

Danske Regioner har anmodet Psykiatrien Region Sjælland om bidrag til besvarelse af overstående spørgsmål vedr. Sikringsafdelingen.

Ad 1)

En opdateret opgørelse ultimo oktober 2018 af udviklingen i antallet af ventende patienter til Sikringsafdelingen viser følgende:

Tabellen viser en venteliste til Sikringsafdelingen siden juli 2017 på en til fire ventende patienter. Der kan fortsat konstateres en uensartet udvikling i antallet af ventende patienter, idet der over tid har været fra 0 til 4 ventende patienter. Det skal bemærkes, at det varierende antal ventende patienter også er udtryk for et flow i indlagte patienter i afdelingen, dvs. at det ikke er den/de samme patienter, der figurerer måned efter måned. Det bemærkes, at antallet af ventede patienter har været stigende det seneste år, og Danske Regioner følger derfor løbende udviklingen.

Ad 2)

I Danske Regioners bidrag fra den 1. juni 2017 fremgik det, at belægningen på Sikringsafdelingen svinger hen over året, og at presset på den eksisterende kapacitet på 30 pladser ændrer sig løbende. Antallet af ventende patienter er opgjort på månedsbasis og har de forudgående år varieret fra nul til fem ventende, ligesom ventetiden for den enkelte varierer.

På baggrund af de foreliggende oplysninger er det fortsat Danske Regioners vurdering, at det aktuelt er tilstrækkeligt med 30 sengepladser i Sikringsafdelingen. Idet situationen hurtigt kan ændre sig, følges udviklingen og drøftes løbende med øvrige regioner.

I Danske Regioners vurdering indgår, at en udvidelse af Sikringsafdelingen, skulle ske ved en etablering af et nyt afsnit på 10 sengepladser. Prisen for denne udvidelse vurderes af Psykiatrien Region Sjælland at være 90 - 100 mio. kr. Prisen er afgivet på baggrund af byggeanskeden for Sikringsafdelingen, som blev opført 2012-2015, og der skal derfor tages forbehold m.h.t. prisudvikling m.v. Dertil kommer de årlige driftsudgifter, som p.t. beløber sig til ca. 36 mio. kr. pr. år for 10 pladser.

Henset til de betydelige etablerings- og driftsomkostninger kræver en beslutning om yderligere sikret kapacitet i psykiatrien et robust grundlag. Viser der sig behov for yderligere sikret kapacitet i psykiatrien, vil Danske Regioner rette henvendelse til Sundheds- og Ældreministeriet såvel som Justitsministeriet.

Ad 3)

Ultimo oktober 2018 venter to patienter på indlæggelse i Sikringsafdelingen.

Ad 4) Den ene af de to patienter som aktuelt venter på indlæggelse i Sikringsafdelingen, har ventet på indlæggelse siden ultimo marts 2018, mens den anden har ventet siden medio august 2018. Patienterne er indlagt på psykiatrisk afdeling i to regioner.

Samarbejde med domstolene og Justitsministeriet

Patienterne på Sikringsafdelingen er indlagt i henhold til farlighedsdekret, på baggrund af en anbringelsesdom, med henblik på udarbejdelse af mentalobservationserklæring eller som varetægtssurrogatanbragte. Afgørelse om udskrivning fra afdelingen træffes af den relevante myndighed, det vil sige domstolene eller Justitsministeriet.

Som nævnt i Danske Regioners bidrag af 17. september 2018, påvirker domstolenes og Justitsministeriets sagsbehandlingstider ventelisten til Sikringsafdelingen, da patienter ofte venter flere måneder på afgørelse af spørgsmål om ophævelse af anbringelsesdom eller farlighedsdekret.

Indlæggelse og udskrivelse af patienter fra Sikringsafdelingen. Forinden en henvendelse til Justitsministeriet eller domstolene med anmodning om udskrivelse af en patient fra Sikringsafdelingen, har patienten typisk - som det fremgår af patientoversigten nedenfor - gennemgået et længere indlæggelsesforløb, der overordnet kan opdeles i fire faser:

1. Den akutte psykotiske fase. Her er patienten på egen stue. Der foregår som regel medicinomstilling i forbindelse med indlæggelse på Sikringsafdelingen. I det omfang patienten ønsker det, mødes familien med kontaktperson og afdelingens læge. Tilstanden stabiliseres gradvist. Enkelte patienter forbliver i denne fase.
2. Langsom udslusning til fællesskabet i afdelingen. Dette pågår gradvist. Hermed sikres, at patientens mistolkninger kan gennemdrøftes med kontaktpersonen, for at sikre, at patienten er tryk i forbindelse med, at han/hun gradvist vænnes til kontakt med andre patienter. Patienten er på dette tidspunkt i stabil medicinsk behandling. Patienten begynder at deltage i aktiviteter med personale og medpatienter, eksempelvis ved sport i afsnittet, senere i fælles træningsmiljøer, sociale aktiviteter af mange slags i afsnittet afhængig af patientens interesser og behov.
3. Rehabiliteringsfasen. Her gennemføres personaleledsagede udgange udenfor Sikringsafdelingen, altid med 2 personaler. Her arbejdes med patienternes reaktioner på det omgivende samfund i det omfang patienten magter og profiterer af det.
4. Udskrivelse. Såfremt patienten har været
  - a. stabil i længere tid i fase 3, og
  - b. der er opnået en væsentlig grad af sygdomsindsigt og -erkendelse, og
  - c. der er forståelse for vigtigheden af fortsat behandling, kan der søges om domsændring eller ophævelse af farlighedsdekret. Opfyldelse af pkt. a - c

er bl.a. afgørende for at imødegå en eventuel fremtidig risiko for ny kriminalitet.

Det er alene retten, ved anbringelsesdom, og Justitsministeriet ved farlighedsdekret, som kan lempe/ophæve foranstaltningen på begæring fra overlægen/bistandsværge/patienten.

Forhold vedrørende retsbevidsthed og retssikkerhed vurderes af retten/Justitsministeriet.

Forud for udskrivelse vil der tillige være udfærdiget en risikovurdering for fremtidig kriminalitet (HVR-20).

Det har således inden anmodning om udskrivelse været muligt for Sikringsafdelingens læge- og plejepersonale at følge patienterne gennem en længere periode, hvor der løbende er foretaget vurderinger af resultatet af behandlings- og plejeindsatsen, ligesom bl.a. patientens farlighed løbende er blevet vurderet. Dermed er det også faglige vurderinger med betydelig tyngde, der ligger bag en anmodning om udskrivelse.

Som det fremgår af patientbeskrivelserne nedenfor, efterkommes Sikringsafdelingens anmodninger om udskrivelse kun i varierende grad. Nogle gange afvises anmodningerne og behandlingen fortsætter, indtil ny anmodning om udskrivelse findes hensigtsmæssig.

Patienterne har ved udslusning fra Sikringen fortsat en retslig foranstaltning. Derfor udskrives de som helt overvejende hovedregel til en retspsykiatrisk afdeling i den region, hvor de kom fra ved indlæggelsen i Sikringsafdelingen. Her fortsættes behandlingen.

Fra den 1. januar 2017 er der udskrevet i alt syv patienter fra Sikringsafdelingen:

Patient A

Farlighedsdekret udstedt d. 08.10.14. Patienten blev indlagt d. 23.12.14.

Oprindeligt søgte Sikringsafdelingen om ophævelse af farlighedsdekret d. 25.07.17. Dette blev afslået af Justitsministeriet d. 17.11.17, bl.a. på baggrund af Retslægerådets udtalelse og en endnu ikke afviklet udgang til patientens moder. Retten afsagde d. 30.04.18 dom om lovliggørelse af Justitsministeriets afslag på ophævelse af farlighedsdekretet.

Sikringsafdelingen anmodede på ny Justitsministeriet om ophævelse af farlighedsdekretet d. 09.05.18, og farlighedsdekretet blev ophævet d. 05.10.18. Patienten blev udskrevet d. 09.10.18.

Ventetid fra 1. anmodning var således 14 måneder, og fra 2. anmodning 5 måneder.

Patient B

Farlighedsdekret udstedt d. 01.12.11. Patienten blev indlagt d. 16.01.12. Sikringsafdelingen søgte om ophævelse af farlighedsdekret d. 14.05.18. Farlighedsdekretet blev ophævet af Justitsministeriet d. 08.08.18. Patienten blev udskrevet d. 22.08.18.

Ventetid knap 3 måneder.

Patient C

Farlighedsdekret udstedt d. 01.04.15 og lovliggjort af retten d. 31.08.15. Patienten blev indlagt d. 14.07.16. Sikringsafdelingen anmodede om ophævelse af farlighedsdekret d. 05.04.18. Farlighedsdekretet blev ophævet d. 18.06.18. Patienten blev udskrevet d. 21.06.18.

Ventetid knap 2 måneder.

Patient D

Byretten afsagde dom om anbringelse på Sikringen d. 19.11.13. Patienten blev indlagt d. 28.03.14. Sikringsafdelingen anmodede Statsadvokaten om lempelse af foranstaltningen til anbringelse på psykiatrisk afdeling d. 03.03.16. Patienten blev udskrevet d. 09.01.17.

Ventetid 10 måneder.

Udover de fem anførte patienter, blev der i perioden også udskrevet to patienter, der efter Statsadvokatens bestemmelse havde været indlagt til mentalundersøgelse i Sikringsafdelingen. Denne patientkategori lægger således også beslag på afdelingens 30 sengepladser, men udskrives, når mentalundersøgelsen er afsluttet (typisk efter 3-5 uger).

Endelig skal det nævnes, at en patient, som blev vurderet klar til udskrivelse den 27.8.18, fortsat ikke udskrevet:

Patient E

Farlighedsdekret d. 03.08.10. Patienten blev indlagt d. 15.09.10.

Retten idømte tillige patienten til anbringelse på Sikringen d. 09.12.11.

Sikringsafdelingen anmodede d. 15.07.15 Justitsministeriet om ophævelse af farlighedsdekretet, da patienten nu tillige var indlagt i henhold til dom om anbringelse på Sikringen. Afdelingen rykkede for Justitsministeriets afgørelse fire gange i perioden september 2016 til april 2017. Afdelingen genfremsatte anmodningen d. 30.07.17, og har derefter løbende rykket for svar (fire gange i perioden december 2017 til juli 2018). Sagen er tillige drøftet med Justitsministeriet under et besøg i afdelingen d.

08.02.18. Der er endnu ikke modtaget noget svar fra ministeriet, og der er således fortsat ikke taget stilling til anmodningen om ophævelse af farlighedsdekretet.

Sikringsafdelingen har endvidere d. 27.08.18 anmodet Statsadvokaten om lempelse af den idømte foranstaltning, således at patienten i stedet idømmes en dom til anbringelse i psykiatrisk afdeling. Afdelingen har endnu ikke modtaget oplysninger fra Statsadvokaten om hvorvidt foranstaltningen vil blive søgt lempet. Patienten er således i det hele vurderet klar til udskrivelse fra Sikringen.

Ventetid på afgørelse af spørgsmål om ophævelse af farlighedsdekret er foreløbig over 3 år.

Såfremt der vurderes at være behov for yderligere oplysninger med henblik på besvarelse til Sundheds- og Ældreministeriet, står Danske Regioner naturligvis til rådighed herfor.

Folketingets § 71-tilsyn

Dato: 22-03-2019
Enhed: JURPSYK
Sagsbeh.: DEPNFF
Sagsnr.: 1901634
Dok. nr.: 860724

Folketingets § 71-tilsyn har den 8. februar 2019 stillet følgende spørgsmål 17 (alm. del) til sundhedsministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål 17:

”Vil ministeren i forlængelse af svar på § 71-tilsynet – spørgsmål 4 oplyse, om de fire patienter med farlighedsdekret, der i 2018 stod på venteliste til en plads på Sikringsafdelingen, fortsat er på venteliste, hvor lang tid de har ventet og hvor de opholder sig, hvis de ikke er indlagt på Sikringsafdelingen?”

Svar:

Sundheds- og Ældreministeriet har anmodet Region Sjælland om bidrag til besvarelse af spørgsmålet. Region Sjælland har den 18. marts 2019 oplyst følgende, som jeg kan henvise til:

”Psykiatrien Region Sjælland kan bidrage med følgende oplysninger til besvarelse af spørgsmålet.

Om de fire patienter, som i løbet af hele 2018 ventede på indlæggelse i Sikringsafdelingen i Slagelse, kan Psykiatrien Region Sjælland oplyse, at én patient blev henvist til indlæggelse i november 2017, mens de tre øvrige patienter blev henvist i marts og august 2018.

Af de fire omhandlede patienter er tre patienter blevet indlagt i Sikringsafdelingen. Disse tre patienter ventede på indlæggelse i hhv. 294 dage, 222 dage og 341 dage før indlæggelse i afdelingen.

Den fjerde patient venter aktuelt på indlæggelse i Sikringsafdelingen, og er p.t. indlagt i en retspsykiatrisk afdeling i Region Hovedstaden. Patienten har ventet på indlæggelse i 202 dage (pr. 6.3.2019).

Det kan supplerende oplyses, at der løbende – i dialog med den afgivende afdeling – foretages en prioritering af patienter, der skal indlægges i Sikringsafdelingen. Patienterne bliver således ikke nødvendigvis indlagt i den rækkefølge, de er blevet skrevet op til indlæggelse, men efter konkret vurdering.

Patienterne i Sikringsafdelingen er indlagt i henhold til farlighedsdekret, på baggrund af en anbringelsesdom, med henblik på udarbejdelse af mentalobservationserklæring eller som varetægtsurrogatanbragte. Afgørelse om udskrivning fra afdelingen træffes derfor ikke af Psykiatrien Region Sjælland, men af den relevante myndighed, det vil sige domstolene eller Justitsministeriet.”

Med venlig hilsen